

Oponentský posudek bakalářské práce

PŘÍČINY PARTNERSKÉ NEVĚRY V HETEROSEXUÁLNÍCH VZTAZÍCH

Autorka: Kateřina Štolová

Vedoucí práce: Mgr. Kateřina Potyszová

Praha 2024, Fakulta humanitních studií UK v Praze

Oponentka: doc. Dr. Iva Poláčková Šolcová

Autorka se věnuje tématu nevěry a jejím příčinám v partnerských vztazích. Cílem práce bylo prozkoumat chápání a prožívání nevěry z pohledu nevěrných jedinců a zaměřit se zejména na subjektivní interpretaci příčin a faktorů, které ji způsobují.

Autorka v teoretické části definuje nevěru (jako navázání a udržování intimního kontaktu s jinou osobou, než se kterou je jedinec v jinak exkluzivním vztahu), ke které přiřazuje celou řadu behaviorálních i mentálních interakcí. V souladu s tím rozlišuje dva základní typy nevěry: sexuální a emoční, věnuje se i nevěře internetové. Dále prevalenci nevěry a jejím příčinám. Celkově je teoretická část příjemně konzistentní i napsaná, hojně citovaná, ačkoliv bych ocenila větší důraz na recentní literaturu napříč teoretickou částí, opravdu moc nerozumím, proč je koncept nevěry tak málo aktualizovaný.

V empirické části autorka realizovala kvalitativní výzkum s cílem zjistit, jak jedinci definují a chápou nevěru, jaké jsou nejčastější příčiny vedoucí k nevěře a kde mají svůj původ, a také zda se tyto faktory nějak liší podle pohlaví.

Výzkum zahrnoval heterosexuální jedince ve věku od 18 do 45 let, 5 mužů a 5 žen. Technikou sběru dat byly polostrukturované rozhovory, analýza dat proběhla formou IPA. Autorka se zabírá třemi VO: Jak si respondenti představují a definují nevěru? Jaké jsou hlavní příčiny a faktory vedoucí k nevěře? Liší se příčiny nevěry u mužů a u žen a jak? Otázky jsou formulovány značně výčtově, tzn., že bychom si mohli představit jako výsledek práce seznam příčin a faktorů, což je vhodné pro kvalitativní výzkum pouze okrajově. Rovněž aplikace IPA není dobře popsána, respektive se soustředí na obecný popis postupu analýzy a nikoliv na vlastní průběh analýzy.

Analýza není vyloženě špatná, ale je prostě výčtová a spíše kvantitativní, jako by příprava na kvantitativní stanovení kategorií a následný sběr. Rozhovory nejdou příliš hluboko a autorka zůstává v analýzách v rovině tematické, analýza zkušenosti a prožívání participantů zcela chybí. Diskuse je pěkně provázaná a reaguje na výzkumy o nevěře jiných autorů.

Co se mi nelíbí je závěr, který prostě není ukotvený v datech a je nemístně zobecněný a vlastně kvantitativní, veskrze popsáný kvantitativní terminologií (nejčastěji opakující se faktory, rozdíly mezi ženami a muži). Autorka uvádí, že z výsledků vyplývá, že nejčastějšími příčinami, které pozitivně „korelují“(!) s výskytem nevěry, jsou příčiny pramenící z primárního vztahu, nedostatek pozornosti od a dlouhodobé citové neuspokojení. Dalším častým faktorem je příležitost se nevěry dopustit, přítomnost atraktivního jedince a alkohol. Co se týká odlišností mezi příčinami u mužů a žen, tak ženy častěji vnímaly jako příčinu nevěry nedostatečnou partnerovu blízkost a pochopení z jeho strany, zatímco muži primárně za příčinu své nevěry označovali chvilkové vzplanutí, přitažlivost a vhodnou příležitost.

Celkově je práce v něčem dobrá a v něčem nic moc. Zvláště ta analytická část je sporná a sklouzává do kvantitativního řešení vlastně spíše kvantitativních otázek. Autorka ale splnila požadavky kladené na bakalářskou práci, práci se věnovala, provedla vlastní výzkum, pokusila se o analýzu a zbytek je věc zkušenosti a další práce.

Celkově doporučuji práci k obhajobě,

V Praze na Hromnice, 2024

Iva Poláčková Šolcová